

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Рівненський державний гуманітарний університет
Психолого-природничий факультет
Кафедра екології, географії та туризму

Методичні рекомендації
до самостійної роботи з навчальної дисципліни
«Географічний моніторинг»

Рівне, 2018

Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з навчальної дисципліни «Географічний моніторинг» для студентів спеціальності 014 – Середня освіта (Географія), / І.В. Зубкович. – РДГУ, 2018. – 7 с.

ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ І ОФОРМЛЕННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Виконання самостійної роботи необхідно для систематизації, закріплення теоретичних знань і набуття практичних навичок дисципліни «Географічний моніторинг».

Виконання самостійної роботи дозволяє студентам опанувати необхідними навичками при рішенні конкретних завдань щодо характеристики природно-територіальних комплексів, розвитку навичок самостійної роботи й оволодінням методикою аналізу території.

При виконанні самостійної роботи студент повинен продемонструвати вміння в сфері науково-дослідної діяльності, уміння аналізу і синтезу інформаційних матеріалів по темі, представлення (презентація) та захисту (відповіді на запитання) отриманих результатів.

Самостійна робота виконується студентом протягом вивчення дисципліни із проведенням консультацій з викладачем (за необхідності) відповідно до графіка навчального процесу.

В результаті виконання самостійної роботи студент повинен:

1. Підготувати і належними чином оформити текстову частину роботи, включаючи всі необхідні складові.
2. Розробити презентацію отриманих результатів (презентація Power Point, що містить в основному графічні матеріали із зображенням головних об'єктів про які йдеться в тексті та висновки + текст доповіді в обсязі 5–7 хвилин).
3. Захистити результати самостійної роботу на підсумковому практичному занятті шляхом оприлюднення доповіді та відповідей на запитання групи та викладача.

Матеріали самостійної роботи розміщують в такій послідовності:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Основний текст.
4. Список використаних інформаційних джерел.

Самостійна робота виконується на ЕОМ на одному боці аркуша білого паперу формату А4 через півтора міжрядкові інтервали, шрифт Times New Roman, 14 кегль.

Границі аркуша мають бути наступних розмірів: ліве поле – не менше як 30 мм, праве – не менше як 10 мм, верхнє – не менше як 20 мм, нижнє – не менше як 20 мм.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, рисунків, таблиць, формул і т. п. подають арабськими цифрами без знаку №. Таблиці та ілюстративний матеріал, які розміщені на окремих сторінках, включають до загальної нумерації сторінок безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше. Ілюстрації (графіки, діаграми тощо) позначають словом Рис. 1

нумерують послідовно у межах розділу. Посилання на ілюстрації вказують порядковим номером ілюстрації, наприклад, рисунку 2.1.

Кожна таблиця повинна мати назву, яка пишеться над таблицею симетрично до тексту. Слово Таблиця та безпосередньо її назва починається з великої літери. У кожній таблиці заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки - з маленьких, якщо вони складають єдине ціле. Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті. Таблицю з великою кількістю рядків можна перенести на іншу сторінку, при цьому не повторюючи назву, а вказуючи Продовження таблиці.

На всі таблиці мають бути посилання в тексті, при цьому слово Таблиця пишуть скорочено, наприклад, табл. 2.3. У повторних посиланнях за текстом на таблиці треба зазначити див. табл. 2.3.

Самостійна робота повинна бути написана літературною мовою, без зловживань: науковими термінами (які транслітеровані з іноземних мов); цитатами, запозиченими із статей, монографій, підручників та з мережі Інтернет. Вона не повинна мати компілятивний характер.

Обов'язкові:

- нумерація сторінок (верхній правий кут, враховуючи титульний аркуш;
- зміст з вказівкою сторінок;
- назви підрозділів виділяти жирним шрифтом, усі великі літери;

Мова написання – українська.

Роботу необхідно зброшурувати (папка-швидкозшивач).

Обсяг роботи визначається потребами повного відображення проведеного дослідження. Загальний обсяг роботи 15–20 сторінок друкованого тексту, включаючи бібліографію. До загального обсягу роботи не входять додатки. За необхідності окремі таблиці та рисунки можна подавати на аркушах формату А3.

В кінці роботи ставиться підпис студента і дата виконання.

ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ

З метою успішного виконання роботи рекомендується дотримання наступного порядку її виконання.

1 Вибір теми.

Тему роботи студенту призначає викладач з запропонованого переліку.

2 Підбір літератури.

Робота носить реферативний характер, тому вона повинна бути результатом вивчення рекомендованої літератури. При читанні її необхідно робити виписки, записи із зазначенням джерела. Неприпустимо механічне переписування матеріалу. Виконання роботи має стати результатом осмислення студентом даної теми, нести елемент творчості.

3 Представлення роботи.

Захист результатів роботи на підсумковому практичному занятті шляхом оприлюднення презентації, доповіді та відповідей на запитання групи та викладача.

При позитивній оцінці роботи студенту необхідно пройти співбесіду по темі роботи, при захисті необхідно мати при собі роботу.

ТЕМАТИКА РОБІТ

Варіант № 1

Визначення поняття “моніторинг”.

Джерела і фактори атропогенного впливу на довкілля.

Класифікація екологічних ситуацій.

Варіант № 2

Мета, завдання та принципи функціонування екологічного моніторингу в Україні.

Види систем моніторингу, їх ієрархічні рівні та принципи інтегрування.

Суб’єкти моніторингу та їх функції.

Варіант № 3

Організація і функціонування державного екологічного моніторингу.

Організація і функціонування державного екологічного моніторингу.

Глобальна система моніторингу природного середовища.

Варіант № 4

Кліматичний моніторинг.

Моніторинг Світового океану

Моніторинг джерел забруднення природного середовища.

Варіант № 5

Моніторинг атмосферного повітря.

Моніторинг поверхневих вод.

Моніторинг ґрунтів.

Варіант № 6

Радіоекологічний моніторинг.

Ландшафтний моніторинг.

Екологічні звіти окремих міністерств та відомств по забрудненню навколишнього середовища.

Варіант № 7

Об’єкти моніторингу в процесі локального, регіонального, державного та глобального моніторингу.

Стандарти якості довкілля.

Загальна структурна схема державної системи екологічного моніторингу.

Варіант № 8

Ознайомитись з даними Держкомгідромету.

Ознайомитись з нормативними документами про доступ до екологічної інформації.

Міжнародні конвенції у галузі екології, ратифіковані Україною.

Варіант № 9

Організація спостереження і контролювання забруднення ґрунтового покриву басейну річки.

Організація екологічного моніторингу транскордонних річкових басейнів.

Методи і терміни відбору проб води.

Варіант № 10

Гідробіологічні спостереження за якістю води.

Моніторинг ґрунтового покриву.

Біоіндикація.

Варіант № 11

Рослини-індикатори і рослини-монітори.

Біомоніторинг забруднення атмосфери за допомогою рослин.

Біомоніторинг водних ресурсів.

Варіант № 12

Моніторинг меліорованих земель.

Роль пересувних екологічних лабораторій у контролі за якістю повітря.

Картографічний твір та модельні властивості екологічних карт.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. М.О.Клименко, А.М.Прищеп, Н.М. Вознюк «Моніторинг довкілля» Підручник для студентів ВНЗ.- Київ.: «Академія», 2006.-359с.
2. Білявський Г.О., Падун М.М., Фурдуй Р.С. Основи екології: теорія й практикум: Навч.посібн.- К.: -Либідь,1995.
3. Положення про державний моніторинг навколишнього середовища.- К.,1993.
4. Рудько Г.И., Адаменко О.М. Екологічний моніторинг геологічного середовища. - Львів: ВЦ ЛНУ ім. І.Франка, 2001. - 260 с
5. Моніторинг довкілля : підручник / [Боголюбов В. М., Клименко М. О., Мокін В. Б. та ін.] ; під ред. В. М. Боголюбова. [2-е вид., перероб. і доп.]. — Вінниця : ВНТУ, 2010. — 232 с.
6. Крайнюков О. М. Моніторинг довкілля : підручник / О. М. Крайнюков. — Харків : ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2009. – 176 с.
7. Кубланов С. Х. Моніторинг довкілля : навчально-методичний посібник / Кубланов С. Х., Шпаківський Р. В. — К., 1998. – 92 с.

8. Лялюк О. Г. Моніторинг довкілля : навчальний посібник / Лялюк О. Г., Ратушняк Г. С. — Вінниця : ВНТУ, 2004. — 140 с.
9. Моніторинг навколишнього природного середовища: Навчальний посібник/ За ред. Ф.В. Стольберга. – Х.: ХНАМГ, 2004. – 37 с.
10. Ковальчук І. П. Гідроекологічний моніторинг: навч. посібник / І. П. Ковальчук, Л. П. Курганевич. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 292 с.
11. Методичні рекомендації до вивчення екологічного стану транскордонних річкових басейнів у дисципліні «Менеджмент водних ресурсів» / Упоряд. В. К. Хільчевський, М. Р. Забокрицька. – К.: Видавничо-поліграфічний центр «Київський університет», 2007 – 24 с.
12. Сніжко С. І. Оцінка та прогнозування якості природних вод: Підручник / С. І. Сніжко. – К.: Ніка-Центр, 2001. – 264 с.

Допоміжна

1. Водна Рамкова Директива ЄС 2000/60/ЕС. Основні терміни та їх визначення — К. : 2006. — 244 с.
2. Водний Кодекс України (Відомості Верховної Ради, 1995, № 24, ст.189) (введений в дію Постановою ВР № 214/95-ВР від 06.06.95).
3. Волошин І. М. Ландшафтно-екологічні основи моніторингу / І. М. Волошин. — Львів : Ліга-Прес, 1998. — 356 с.
4. Дорохова Е. Н. Аналитическая химия. Физико-химические методы анализа / Дорохова Е. Н., Прохорова Г. В. — М. : Высш. шк., 1991. — 256 с.
5. Закон України «Про Загальнодержавну програму розвитку водного господарства» від 17 січня 2002 року № 2988-III із змінами і доповненнями.
6. Закон України «Про питну воду та питне водопостачання» від 10 січня 2002 року № 2918-III, зі змінами і доповненнями.
7. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25 червня 1991 року № 1264-XII із змінами і доповненнями.
8. Положення про державну систему моніторингу довкілля. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 30 березня 1998р. №391.
9. Положення про моніторинг земель. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 20 серпня 1993р. № 661.
10. Положення про затвердження Порядку організації та проведення моніторингу у галузі охорони атмосферного повітря. Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 9 березня 1999р. № 343.

Інформаційні ресурси

Бібліотеки:

1. РДГУ: абонент №1 – м. Рівне, вул. Пластова, 31.
2. Абонент №2 – м. Рівне, вул. Толстого, 3.
3. Абонент №3 – м. Рівне, вул. Пластова, 41.
4. Обласна наукова – м. Рівне, майдан Короленка, 6, тел.22-10-63.
5. Міська – м. Рівне, вул. Київська, 44, тел. 24-12-47.

Ресурси мережі Інтернет:

Кафедра екології, географії та туризму РДГУ. – режим доступу: <http://www.kegt-rshu.in.ua>